

KLAGANDE

Trollhättans Montessoriskola AB, 556469-6564

MOTPART

Utbildningsnämnden i Trollhättans kommun

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 22 januari 2018
i mål nr 4822-17, se bilaga A

SAKEN

Tilläggsbelopp till fristående skola

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver underinstansernas avgöranden och visar målet åter till Utbildningsnämnden i Trollhättans kommun för handläggning i enlighet med vad som anges i skälen för kammarrättens avgörande.

YRKANDEN M.M.

Trollhättans Montessoriskola AB yrkar att tilläggsbeloppen bestäms med utgångspunkt i den faktiska kostnaden för att anställa assistenter under beviljad tid. Skolan anför följande. Den låga ersättningsnivån gör det omöjligt att anställa assistenter för alla de beviljade timmarna. Lika-behandlingsprincipen kan inte tillämpas direkt eftersom det är den enskilda elevens behov som ska ligga till grund för tilläggsbeloppets storlek. Prövningen av tilläggsbeloppet måste omfatta både det tidsmässiga hjälpbehovet liksom beloppets storlek i sig. Den beviljade ersättningen måste vara rimlig.

Utbildningsnämnden i Trollhättans kommun anser att överklagandet ska avslås.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Vid prövningen av rätten till tilläggsbelopp behöver man enligt kammarrettens mening skilja på omfattningen av en elevs hjälpbehov och vilket belopp som ska betalas för att behovet ska kunna tillgodoses i praktiken.

När det gäller prövningen av hjälpbehovet framgår det av 10 kap. 39 § skollagen (2010:800) att tilläggsbeloppet i grundskolan ska vara individuellt bestämt utifrån elevens behov. Kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplade till en enskild elev och ha samband med dennes särskilda behov och förutsättningar för att kunna fullgöra sin skolgång (prop. 2008/09:171 s. 42).

Målet avser tre elever födda 2007, 2008 och 2009. Utbildningsnämnden har ansett att omfattningen av det stöd som de behöver är 20, 25 respektive 20 timmar per vecka. Kammarrätten gör inte någon annan bedömning i denna del.

Den avslutande frågan blir då hur stora tilläggsbelopp som ska betalas med anledning av det bedömda behovet. Utbildningsnämnden har anfört att den tillämpar likabehandlingsprincipen samt att det beviljade timbeloppet är detsamma såväl i kommunens egen verksamhet som i fristående verksamheter.

Av lagstiftningens förarbeten framgår bl.a. följande om likabehandlingsprincipens tillämplighet när tilläggsbelopp ska bestämmas (prop. 2009/10:165 s. 745 f.). Tilläggsbeloppet avser bl.a. ersättning för särskilt stöd till elever som har behov av det. Stödet ska alltså anpassas till varje elevs behov på individuella grunder. Det ligger därför i sakens natur att likabehandlingsprincipen, som den kommit till uttryck i lagen i fråga om

grundbeloppet, inte kan tillämpas direkt. Däremot måste det stöd som betalas för elevers särskilda behov bestämmas på ett sådant sätt att inte elever i fristående skolor missgynnas i jämförelse med elever i kommunala skolor eller tvärtom.

Tilläggsbeloppets individuella karaktär innebär alltså en modifiering av likabehandlingsprincipen. Kammarrätten noterar att begreppet tilläggsbelopp i skollagens mening bara förekommer i förhållande till fristående verksamheter. Lagen förutser inte att kommunerna ska tillämpa ett system med tilläggsbelopp i förhållande till verksamheten i egen regi. Det är endast i förhållande till grundbeloppet som det av lagen uttryckligen framgår att detta ska bestämmas på samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelningen av resurser till den egna verksamheten.

Kammarrätten anser sammantaget att det saknas stöd för en ordning där tilläggsbeloppets storlek bestäms med strikt utgångspunkt i de ekonomiska förhållandena i kommunens egen skolverksamhet eller en förutbestämd budgetram. I stället ska beloppet bestämmas på ett sådant sätt att det bedömda individuella behovet av stöd kan tillgodoses i praktiken. Det kan exempelvis ske genom att man utgår från vad det inom hemkommunen i allmänhet kostar att anställa en assistent för de timmar som behov finns. Det står enligt kammarrättens mening klart att de belopp som utbildningsnämnden har beviljat är alltför låga för att de berörda eleverna ska kunna ges assistentstöd i 20, 25 respektive 20 timmar per vecka. Med hänsyn till instansordningsprincipen bör utbildningsnämnden i första hand beräkna hur stora tilläggsbeloppen ska vara för att de individuella behoven verkligen ska kunna tillgodoses.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Petter Classon

Roger Petersson
referent

Emelie Werme

/Philip Aspholm

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avd. 3

DOM
2018-01-22
Meddelad i Göteborg

Mål nr
4822-17

KLAGANDE

Montessoriskolan Trilobiten, 556469-6564
Brännevägen 8
461 54 Trollhättan

MOTPART

Utbildningsnämnden i Trollhättans kommun
461 83 Trollhättan

ÖVERKLAGADE BESLUT

Utbildningsnämnden i Trollhättans kommun beslut den 23 mars 2017

SAKEN

Tilläggsbelopp enligt skollagen (2010:800)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar yrkandet om att kommunens ersättningsnivåer för år 2017 ska undanröjas och att 2016 års ersättningsnivåer med tillägg för löneökning istället ska gälla.

Förvaltningsrätten avslår Montessoriskolan Trilobitens överklagande.

Dok.Id 509801

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00

Telefax
031 - 711 78 59
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Montessoriskolan Trilobiten (skolan) ansökte om tilläggsbelopp för vårterminen 2017 avseende elev A och B med 52,5 timmar per vecka samt avseende elev C med 25 timmar per vecka.

Utbildningsnämnden i Trollhättans kommun (nämnden) beviljade tilläggsbelopp avseende elev A och B med 20 timmar per vecka med totalt 7 420 kronor per månad och elev. Nämnden beviljade tilläggsbelopp avseende elev C med 25 timmar per vecka med 9 275 kronor per månad.

YRKANDEN M.M.

Skolan överklagar besluten avseende elev A, B och C i den del de avser nivån på tilläggsbeloppen. Skolan yrkar att förvaltningsrätten ska pröva om kommunen har grund för att inte betala ut skälig ersättning för de assistenttimmar som kommunen har beslutat om tilläggsbelopp för. Skolan yrkar även att kommunens beslut om ersättningsnivå för tilläggsbeloppstimmar för år 2017 ska undanröjas och att ersättningsnivån för år 2016 ska fastställas med ett tillägg för löneökning för år 2017. Skolan anför bl.a. följande. I januari 2017 fick skolan beslut om antalet assistenttimmar som hade beviljats för vårterminen 2017. Den 4 april 2017 fick skolan beslut om tilläggsbelopp och ersättningsnivåer med ett foljebrev om att dessa gällde från och med den 1 januari 2017, enligt vilket ersättningsnivåerna hade halverats från föregående år. Effekten av detta är att det inte går att anställa en assistent på det antal timmar som har beviljats.

Nämnden anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Kommunens resursfördelning till den egna verksamheten sker enligt budget. Om kommunen tillskjuter ytterligare medel till den egna verksamheten under löpande budgetår, ska motsvarande resurser tilldelas de fristående verksam-

heterna. Om kommunen återtar medel från de egna verksamheterna ska motsvarande resurser återtas från de fristående verksamheterna. Utifrån 2017 års budget är tilläggsbeloppet 350 kronor per timme exklusive moms. Detta belopp är lika oavsett om det utbetalas till kommunens egna verksamheter eller till fristående verksamheter.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Hemkommunen ska lämna bidrag till huvudmannen för varje elev vid skolenheten. Bidraget består av ett grundbelopp enligt 38 § och i vissa fall ett tilläggsbelopp enligt 39 § (10 kap. 37 § skollagen).

Grundbeloppet ska avse ersättning för

1. undervisning,
2. lärverktyg,
3. elevhälsa,
4. måltider,
5. administration,
6. mervärdesskatt, och
7. lokalkostnader.

Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna grundskolan (10 kap. 38 § skollagen).

Tilläggsbelopp ska lämnas för elever som

1. har ett omfattande behov av särskilt stöd,
2. ska erbjudas modersmålsundervisning, eller
3. deltar i lovskola.

Tilläggsbeloppet för en elev i behov av särskilt stöd ska vara individuellt bestämt utifrån elevens behov. Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för en elev i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen (10 kap. 39 § skollagen, i dess lydelse sedan den 1 augusti 2017).

Med tilläggsbelopp enligt 10 kap. 39 § skollagen, avses ersättning för assistenthjälp, anpassning av lokaler eller andra extraordinära stödåtgärder, däribland sådana som riktas till barn och elever med stora inlärningssvårigheter (14 kap. 8 § skolförordningen [2011:185], i dess lydelse sedan den 1 augusti 2017).

Av förarbetena till tillämplig lagstiftning framgår bl.a. följande. Tilläggsbeloppet avser bl.a. ersättning för särskilt stöd till elever som har behov av det. Stödet ska alltså anpassas till varje elevs behov på individuella grunder. Det ligger därför i sakens natur att likabehandlingsprincipen, som den kommit till uttryck i lagen i fråga om grundbeloppet, inte kan tillämpas direkt. Där emot måste naturligtvis det stöd som utges för elevers särskilda behov, liksom stödet för modersmålsundervisning, bestämmas på ett sådant sätt att inte elever i fristående skolor missgynnas i jämförelse med elever i kommunala skolor eller tvärtom (prop. 2009/10:165 s. 746). För varje enskild elev som är i behov av särskilt stöd måste en individuell prövning göras av vilka åtgärder som behövs för just den eleven (prop. 2015/16:134 s. 17).

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstaterar förvaltningsrätten att det följebrev riktat till friskolor i kommunen som skolan har bifogat sitt överklagande innehåller information om beslut för ersättningsnivåer avseende år 2017. Beslutet om ersättningsnivåer är ett generellt beslut som endast kan prövas inom ramen för laglighetsprövning. Skolan har dock uppgett till förvaltningsrätten att det

enbart är de tre bifogade delegationsbesluten som överklagas. Den ersättningsnivå som kommunen har fastställt till 350 kronor per timme räknat på en vecka per månad är därmed inte föremål för förvaltningsrättens prövning. Skolans yrkande om att förvaltningsrätten ska fastställa 2016 års ersättningsnivåer med tillägg för löneökning ska därför avvisas.

Nämnden har i de tre delegationsbesluten beviljat tilläggsbelopp avseende elev A, B och C. Skolan har endast överklagat besluten i den del de avser tilläggsbeloppens storlek. Frågan i målet är därmed om nämnden har haft fog för besluten att bevilja tilläggsbelopp avseende elev A och B 20 timmar per vecka med totalt 7 420 kronor per månad och elev, samt avseende elev C 25 timmar per vecka med 9 275 kronor per månad.

Skolan har anfört att den i samband med förhandsbeskedet om antalet assistenttimmar som meddelades i januari 2017 utgick från att ersättningsnivåerna för år 2016 skulle gälla. Nämnden har således inte på förhand gett någon uttrycklig information om ersättningsnivåerna för år 2017. Nämnden har beräknat varje elevs behov utifrån hur många timmar de behöver särskilt stöd och har därigenom gjort en individuell bedömning av varje elevs behov. Skolan har inte heller ifrågasatt den bedömning som nämnden gjort avseende hur många timmar per vecka eleverna har behov av hjälp. Vidare är ersättningsnivåerna lika oavsett om de betalas ut till kommunens egna verksamheter eller till fristående verksamheter. Nämnden har således inte missgynnat de aktuella eleverna i jämförelse med motsvarande elever med särskilda behov i kommunal verksamhet. Vid angivna förhållanden saknas förutsättningar för förvaltningsrätten att bestämma tilläggsbeloppen till en högre nivå än vad nämnden har beslutat. Förvaltningsrätten anser därmed att nämnden har haft fog för sina beslut. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B)

Karin Leidzén
Rådman

I avgörandet har nämndemännen Medina Grbić, Boris Leimar och Per Stenklint deltagit.

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Linda Agerlov.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

